

6. Domina, ut sit!

Ustanovitelj Opus Dei —
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

31. Okt. 2017

↗ Nazaj na kazalo

Na obrežju reke Ebro se v Zaragozi dviga čudovita bazilika Pilar (špan. steber) na mestu, kjer je za časa muslimanske nadvlade bilo svetišče, posvečeno sveti Mariji. Gradnja cerkve se začne v obdobju renesanse, gre skozi barok in je globoko v 18. stoletju dovršena z neoklasičnimi

elementi. Znotraj bazilike stoji sveta kapela Pilarske Matere Božje, veličastno ohišje, ki obdaja steber, na katerega je po izročilu stopila Devica Marija. Ta steber je oblečen z bronom in srebrom, na njem pa stoji Marijin kipec z razkošnim plaščem in Jezusom v naročju.

Odkar je Jožefmarija prišel v Zaragozo, je imel prijetno navado, da si je ob odmorih med predavanji utrgal nekaj časa in obiskal Pilar. Med njegovim bivanjem v Zaragozi je bil to, kot sam pravi, njegov vsakodnevni običaj:

Vdanost do Pilarske Marije se v mojem življenju začne s tem, ko so jo moji starši s svojo aragonsko pobožnostjo vlili v dušo vseh svojih otrok. Kasneje, v času mojega duhovniškega študija in tudi ko sem študiral pravo na Univerzi v Zaragozi, so bili moji obiski v baziliki Pilar vsakodnevni.^[1]

Pozneje, ko je bil že nadzornik, je pogosto tja peljal bogoslovce, da so zmolili *Salve Regina*. Dasi je bilo vse njegovo notranje življenje prepojeno s pobožnostjo, pa so se mu tista leta zagotovo vtisnila v spomin kot obdobje skromnega truda za odgovor na božji klic, ko je ***delal zgolj s povprečno močjo.***^[2] (Morda zato, ker se je spominjal preteklosti brez strašnih asketskih bojov, ki so nastopili kasneje.) Njegova dejanja pobožnosti so bila podprta z mrtvičenjem – omalovaževanje, žalitve, nespodobnosti –, pa tudi telesne pokore ni manjkalo, saj je uporabljal spokorni pas.^[3] Obdan s temo je še naprej neutrudno vpil, da bi se njegov poklic razjasnil:

Slutil sem, da Gospod nekaj hoče. Minilo je mnogo let, ne da bi vedel, kaj je to bilo, medtem pa sem nenehno izgovarjal molitveni vzklik in se spominjal slepega iz evangelija, ko sem bil tudi sam slep glede moje

bodočnosti in služenja, ki ga je Bog
želel zame: Domine, ut videam!
Domine, ut sit! sem ponavljal več let.
Naj se zgodi, naj se uresniči tisto, kar
Ti hočeš; naj to spoznam, razsvêtli
mojo dušo. Razsvetljenja ni bilo, toda
očitno je bila molitev prava pot.^[4]—

Bolj kot za katerokoli drugo
prednost, povezano z njegovim
položajem, je bil nadzornik hvaležen
za svobodo glede časa in gibanja, saj
mu je to omogočalo pogovor s
Priateljem. Jožefmarija, reden in
navdušen bralec Terezije Avilske, je z
nasmehom sprejel besede svetnice,
ki »ji je Gospod dal tako živo vero, da
se je, kadar je slišala ljudi govoriti,
kako bi si želeli živeti v času, ko je
Kristus, naš Blagor, hodil po svetu,
sama pri sebi smejala in se
spraševala, le kaj bi s tem še
pridobili, če pa je v Najsvetejšem
zakramentu tako resnično navzoč
kakor takrat«. ^[5]—

Že v Logroñu je Jožefmarija veliko časa prebil v molitvi ob tabernaklju Redonde. S temi obiski je nadaljeval v cerkvi Semenišča sv. Karla, čeprav mu njegove nadzorniške obveznosti niso puščale veliko prostega časa. Toda njegovo hrepenenje po stiku z Gospodom je bilo tolikšno – ljubezen vedno najde pot –, da je kaj kmalu odkril vabljiv kotiček blizu glavnega oltarja s tabernakljem.

Kakor hitro so v semenišču ugasnili luči, se je Jožefmarija iz drugega nadstropja odpravil v predel stavbe, kjer so stanovali duhovniki, od tam pa v zgornji del cerkve sv. Karla. V tem nadstropju nad oboki stranskih kapel so bile prostorne tribune, nameščene med oporniki svetišča na višini, s katere so izhajala rebra, ki so se na vrhnji točki ladje križala med seboj. Na eni izmed teh tribun na desni strani cerkve, ki je gospodovala nad prezbiterijem, je poklekal Jožefmarija. Pozdravljal je Gospoda s

tisto živo vero, o kateri govori svetnica, in skozi rešetke upiral pogled v tabernakelj, medtem ko se je ob plapolanju večne lučke na trenutke zableščalo zlato oltarne slike ali pa so zaplesale sence med baročnim preobiljem niš, kipov in medaljonov.^[6]—

Ko sta imela vso noč še pred seboj, sta brez prekinitev in v samoti, ki je navdajala svetišče, bogoslovec s tribune in v tabernaklju navzoči Gospod začela svoj dolgi pogovor; vsakokrat enak in vsakokrat drugačen. Jožefmarija je v zadnjih letih gojil globok odnos z Gospodom. Znal se je zaupno in preprosto odkriti v dolgem dialogu brez hrupa besed. Kramljala sta sproščeno, v intimnosti, kakor drug z drugim govorita prijatelja.

Jožefmarijeve misli so se včasih zbrale v prošnjo, drugič se mu je duša vnela v notranjih vzgibih. O

njegovi molitvi z gotovostjo vemo, da je bila stalna in da je že več let ponavljal isto prošnjo: **Domine, ut videam! Domina, ut sit!** Vemo tudi, da ta prošnja še ni bila uslišana, vendar ni nehal noč in dan prositi. Te ognjevitosti in junaške vztrajnosti ni skalil dvom ali slabotnost. Toda pri tem niti ni šlo za obljubo, temveč za slutnjo Ljubezni. Govorico in bolečine zaljubljenih pa je Jožefmarija razumel popolnoma.

V tistih bedenjih je prosil za moč v asketskem boju, za razsvetljenje pri svojih vodstvenih nalogah in za odzivnost v svojem odgovoru na milost. Celo podrobnosti iz njegovih zabeležk o napredovanju semeniščnikov so mu koristile – kot nam pravi – **za dialog z Gospodom.**

Nočnih obiskov v cerkvi je bilo vse več in to nadlegovanje Gospoda je postajalo bolj in bolj pogosto. Kadar je sedaj njegova duša iz kateregakoli

razloga čutila potrebo po daljšem in temeljitem pogovoru z Jezusom ob koncu napornega delovnega dne, je vedel, kdaj in kje je On na razpolago. Na ta način nam bo lahko kot duhovni voditelj, ki se na stvar spozna, tiho očital:

Pernoctans in oratione Dei – noč je prečul v molitvi. – To nam pravi sveti Luka o Gospodu. In ti, kolikokrat si tako vztrajal? – Torej ...^[7]—

* * *

Dne 14. maja 1924 je na kapiteljskega vikarja nadškofije, katere sedež je bil po umoru kardinala še vedno nezaseden, naslovil pismo, v katerem je izrazil svojo željo, da prejme subdiakoniat, ***ker se čuti poklicanega v duhovniški stan.***^[8]—

Vikar po svoji dolžnosti za mnenje zaprosi rektorja, ki mu odgovori, da se kandidat drži »vzornega nramnega in verskega vedenja, pogosto hodi k

zakramentu pokore in dnevno prejema obhajilo«. ^[9]

Subdiakonat mu je 14. junija v cerkvi sv. Karla podelil Miguel de los Santos. ^[10]

Malo pred tem je opravil izpite predmetov petega letnika teologije in pri vseh dobil oceno *meritissimus*. V njegovem že dokončanem študijskem spričevalu je navedenih dvajset predmetov: šestnajst z najvišjo oceno (*meritissimus*), dva z *benemeritus* ter *meritus* iz grščine in hebrejščine. ^[11]

Sedaj, ko je bil subdiakon, »se je že počutil kot vršilec božje službe«. ^[12] Bližina duhovništva ga je navdajala z veseljem. Toda verjetno je bil to povod za začetek slabšanja odnosov med subdiakonom in njegovim stricem Carlosom. Na začetku ga je arhidiakon vzel pod svoje varstvo, mu pomagal vstopiti v Semenišče sv. Karla s polovično štipendijo, ga pogosto vabil k sebi domov in mu

nudil še druge majhne usluge. Kljub temu pa, kot opaza eden od Jožefmarijevih zaupnih prijateljev, nečak »nikoli ni mogel imeti preveč pristrčnega odnosa do svojega strica«. ^[13] Ta je bil eden tistih sorodnikov, ki so kritizirali junaško dejanje gospoda Joséja, ko se je po finančnem zlomu krščansko odpovedal družinskemu premoženju in spravil Escrivájeve na rob revščine. Z leti je odnos med arhidiakonom in bogoslovcem postajal vse težavnejši, ker Jožefmarija nikdar ni pristal na načrte, ki si jih je glede njegove bodoče kariere v mislih zasnoval gospod Carlos.

Sixta Cermeño, poročena z Jožefmarijevim bratrancem, ki je takrat živel v Zaragozi, pojasnjuje, da se je arhidiakon, »zavedajoč se pomembnosti svojega položaja v škofiji, nekako štel za osebnost s posebno vlogo in odgovornostjo znotraj družine«. ^[14] Temu liku

zaščitnika in svetovalca je dodal še pojmovanje cerkvene kariere, ki se je bistveno razlikovalo od nečakovega pogleda na duhovništvo. Eden je menil, »da je dosegel vrh«, medtem ko drugi »ni imel niti najmanjšega interesa, da bi iz duhovništva naredil kariero«. ^[15]_____

Med poletnimi počitnicami se je Jožefmarija pripravil na izpite na Pravni fakulteti. To je bil kar lep zalogaj predmetov. Profesor Sánchez del Río podrobno pripoveduje:

»Bilo je meseca septembra 1923 ali 1924, ko sem bil član izpitne komisije, pred katero je opravljal izpit iz kanonskega prava in rimskega prava (izpiti za *svobodne* študente so bili vedno pred komisijo). Obe komisiji smo sestavljali Juan Moneva, José Pou de Foxá in jaz. Spominjam se, kako ga je na začetku izpita iz kanonskega prava Juan Moneva, nosilec tega

predmeta, nagovoril v latinščini in ga vprašal, ali želi opravljati izpit v tem jeziku; brez oklevanja mu je odgovoril 'da' in tako tudi storil: njegovi odgovori so bili zelo dobri, konkretni in jedrnat; hitro je odgovarjal v pravilni latinščini, kratko in jasno; bil je sijajen izpit. Na preizkusu iz rimskega prava se je pokazalo posebno zanimanje, ki ga je gojil do te discipline.«^[16]

* * *

Na obiskih v baziliki Pilar je moral pogosto čakati v vrsti skupaj z drugimi verniki, preden je lahko poljubil odkriti del stebra, že precej obrabljenega od ustnic mnogih generacij kristjanov. Tam, v sveti kapeli, je ponavljal svoje vztrajne molitvene vzklike: **Domine, ut sit!** Naj se uresniči tisto, kar Ti hočeš, tisto, česar jaz ne poznam! In enako k Devici Mariji: **Domina, ut sit!**^[17]

Poljub stebra mu ni bil dovolj, zato se je poskušal približati kipu. Kot sam pripoveduje, je nekaj mesecev prej to dosegel z zvijačo; namreč plašč, s katerim je bil odet kipec, so smeli poljubiti le otroci in dostojanstveniki:

Ker sem bil dober prijatelj z več duhovniki, ki so skrbeli za baziliko, sem nekega dne lahko ostal v cerkvi, potem ko so bila vrata že zaprta. Krenil sem proti Mariji, se s sokrivdo enega tistih dobrih duhovnikov, že pokojnega, povzpел po tistih nekaj stopnicah, ki jih otročički tako dobro poznajo, se približal in poljubil kip naše Matere.^[18]

V svoji sobi v Semenišču sv. Karla je imel nadzornik mavčno reprodukcijo tega kipca. Ni bila kaj dosti vredna. Dobil jo je od spremljevalca kardinala Soldevile in k njej se je nenehno obračal s prošnjo za njeno posredovanje, da bi se čim prej uresničila božja volja:

Nekemu preprostem kipcu Pilarske Marije sem v tistih letih zaupal svoje molitve, da bi mi Gospod dal razumeti, kar sem slutil v duši.

Domina! – sem ji govoril v latinščini, ki ni bila ravno klasična, vendar ozaljšana z ljubeznijo – Ut sit! Naj iz mene nastane tisto, kar hoče Bog.^[19]_____

Njegova molitev je bila tako trdovratna, da je ta molitveni vzklik naposled z žebljem vrezal v podstavek kipa. Ko je Jožefmarija zapustil Zaragozo, je kipec ostal tam. Znova se je z njim srečal šele leta 1960 v Rimu, ko mu je ena izmed njegovih hčerá v Opus Dei pokazala kipec Pilarske Marije, ki je bil dotlej shranjen v hiši njegovih sorodnikov iz Zaragoze. Poslali so mu ga, nam pripoveduje, ker je bil njegov:

Oče, prispel je kipec Pilarske Marije, ki ste ga vi imeli v Zaragozi.

Odgovoril sem ji: Ne, ne spominjam se. Ona pa: Pač, pogledjte ga; nanj ste

nekaj zapisali. Kip je bil tako grd, da se mi je zdelo nemogoče, da bi bil moj. Pokazala mi ga je in na spodnji strani je bilo z žebljem zapisano v mavec: Domina, ut sit! S klicajem, kot je moja navada pri molitvenih vzklikih, ki jih zapišem v latinščini. Gospa, naj se uresniči! In še datum: 24-5-924.

Kajti, otroci moji, Gospod me velikokrat poniža. Pogosto mi daje obilo jasnosti, prav tako pa mi jo mnogokrat odvzame, zato da ne bi prav nič zaupal vase. Nato pride in mi ponudi kanček sladkosti.

Velikokrat sem vam spregovoril o tistih slutnjah, čeprav sem si včasih mislil: Jožefmarija, slepar si in lažnivec ... Tisti kipec je bil materializacija moje večletne molitve, o čemer sem vam tolikokrat pripovedoval.^[20]

↗ Naslednje poglavje

.....

[¹] *La Virgen del Pilar*; članek, objavljen v *Libro de Aragón*, Zaragoza 1976, str. 97 sl. Omembe najdemo tudi v drugih zapisih, na primer: ***V času mojega bivanja v Zaragozi, ko sem opravljal duhovniški študij [...], so bili moji obiski Pilarja vsaj dnevni*** (*Recuerdos del Pilar*, članek, objavljen v zaragoškem časopisu »El Noticiero«, 11. 10. 1970). Prim. tudi Álvaro del Portillo, *Sum.* 142.

Arhitekturna zgodovina svetišča Pilar je resnično zapletena zaradi preobratov v načrtih, gradbenih delih, razširitvah in obnovah, tako da izvedba ni bila dokončno dovršena vse do 20. stoletja. O tem in drugih zgodovinskih vidikih: prim. R. del Arco, *El templo de Nuestra Señora del*

Pilar en la Edad Media, v: več avtorjev, *Estudios de la Edad Media de la Corona de Aragón*, 1. knjiga, Zaragoza 1945; F. Fita, *El templo del Pilar y San Braulio de Zaragoza. Documentos anteriores al siglo XVI*, v: *Boletín de la Real Academia de la Historia*, 44 (1904).

[2] Prim. *Meditacija* z dne 14. 2. 1964.

[3] Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 144; Javier Echevarría, *Sum.* 1862. *Disciplinski pravilnik ...*, op. cit., čl. 52, pravi: »Nikoli ne smejo iz kakršnegakoli razloga vstopati v sobo drugega semeniščnika.« Kljub temu neki očividec dodaja: »Med bogoslovci so se širili komentarji o mrtvičenjih, ki jih je opravljal. Spominjam se, kako mi je eden od njih nekoč povedal, da je bil v njegovi sobi in da je pri njem našel spokorni pas. Jaz sem to takoj nekoliko neobzirno povedal Jožefmariju, on pa se je zelo zresnil

in mi naravnost dejal: ***O tem se ne spodobi govoriti, o teh stvareh ne sme biti komentarjev.*** Ob neki drugi priložnosti pa se spomnim, da mi je rekel: ***Paco, meso je slabotno.***

Zaradi tega obstajajo spokorni pasovi« (Francisco Moreno Monforte, AGP, RHF, T-02865, str. 6).

[4] *Pismo* 25. 5. 1962, št. 41.

[5] Sv. Terezija, *Pot popolnosti*, 34, 6.

[6] Prim. A. Ansón in B. Boloqui, *Zaragoza barroca*, v: *Guía histórico-artística de Zaragoza*, Zaragoza 1983, str. 248–255.

Ko je oktobra 1960 potoval v Zaragozo, je ustanovitelj obiskal tudi cerkev sv. Karla. Eden izmed njegovih spremljevalcev se spominja, kako se je obrnil proti glavnemu oltarju in »pokazal na tribuno, zavarovano z rešetkami, zgoraj desno od prezbiterija, ter nam dejal: ***Tukaj sem prebil veliko ur v nočnih***

molitvah« (Florencio Sánchez Bella, AGP, RHF, T-08250, str. 2).

^[7] *Pot*, št. 104.

^[8] Vloga za subdiakonat, vključena v *Zapisnik posvečenja ob binkoštnih kvatrah 1924*, v škofijskem arhivu v Zaragozi.

Z istim datumom je priložena tudi prošnja, naslovljena na kapiteljskega vikarja, s katero Jožefmarija: ***prosi vas, da mu odobrite posvečenje za služenje škofiji*** (*prav tam*).

Prav tako je v zapisniku subdiakonata njegova izjava z istim datumom, ki se glasi: ***Izjavljam: da sem oproščen opravljanja vojaške obveznosti. V Zaragozi, 14. maja 1924. – José María Escrivá y Albás*** (*prav tam*).

Nekaj dni kasneje, 18. maja, je v dopisu, ki ga je rektor Semenišča sv. Frančiška Pavelskega poslal na

nadškofijsko tajništvo, omenjeno, da je bil g. Escrivá »popolnoma« oproščen vojaške obveznosti »zaradi slabega vida« (*prav tam*).

[9] *Zapisnik posvečenja ob binkoštnih kvatrah 1924*, škofijski arhiv v Zaragozi.

[10] Prim. *Dodatek XI*.

[11] Prim. *Dodatek IX*.

[12] »Z veseljem nam je podrobno razlagal, katere so bile zadolžitve subdiakona pri liturgičnih obredih; poznal jih je do popolnosti, ker jih je doživljal zelo neposredno in ker se je vanje poglobil« (Javier Echevarría, *Sum*. 1899).

[13] Francisco Moreno Monforte, AGP, RHF, T-02865, str. 2.

[14] Sixta Cermeño, AGP, RHF, T-02856, str. 1.

^[15] Francisco Moreno Monforte, AGP, RHF, T-02865, str. 3.

^[16] Carlos Sánchez del Río, AGP, RHF, T-02853, str. 1; prim. tudi Javier Echevarría, *Sum.* 1886.

^[17] *Pismo* 29. 12. 1947/14. 2. 1966, št. 19.

Bogoslovci Sv. Frančiška Pavelskega so januarja 1924 pripravili izdajo revije »Resnica«, zagotovo z nadzornikovo vednostjo, kar omenja Agustín Callejas: »Zelo smo si prizadevali izdati semeniško revijo, da bi bila naša navzočnost v koncilskem semenišču bolj opazna. Potrebno je bilo veliko dela, a nazadnje je luč sveta ugledala prva številka, ki je bila tudi zadnja, kot se je izkazalo kasneje, ker nam jih več niso dovolili izdati. Imenovala se je 'Resnica'. Jožefmarija je napisal članek o kulturi in književnosti, jaz pa prispevek o nekaterih vidikih španskega javnega življenja v tistem

času« (Agustín Callejas, AGP, RHF, T-02861, str. 5).

Zaradi nejasnega opisa ni lahko ugotoviti, o katerem članku je tu govor, saj so bili objavljeni pod psevdonimi. Je pa zanimivo omeniti, da tam najdemo daljšo pesnitev o *Prihodu pilarske Marije*, pod katero je podpisan *Trubadur*, in da je v uvodniku revije uredništvo zapisalo: »Presveta Pilarska Marija [...], blagoslôvi torej našo skromno revijo in bodi Ti, tako Te prosimo, ne le častna, marveč tudi dejanska Urednica 'Resnice'« (prim. kopija revije »La Verdad«, AGP, RHF, D-15488).

[18] *Recuerdos del Pilar*, v: *El Noticiero*, Zaragoza, 11. 10. 1970); prim. tudi AGP, P03 1978, str. 21–22.

[19] J. Escrivá de Balaguer, *La Virgen del Pilar*, v: *Libro de Aragón*, op. cit., str. 97.

[²⁰] AGP, P03 1975, str. 222–223; prim. tudi Álvaro del Portillo, *Sum.* 141; Javier Echevarría, *Sum.* 2556; Jesús Álvarez Gazapo, *Sum.* 4281.

Bratranec Pascual Albás Llanas pričuje: »Tisti kipec smo prejeli preko g. Carlosa Albása; Manolita, njegova nečakinja, ga je izročila moji ženi« (Pascual Albás, AGP, RHF, T-02848, str. 2).

Izmed drugih poročil o istem dogodku prim. npr. pričevanje, ki ga je podala Encarnación Ortega:

»Ko je nekoč potovala iz Rima v Španijo [...], je Mercedes Morado, tedanja tajnica Centralnega sveta ženske sekcije Dela, izkoristila to priložnost in od nekih sorodnikov našega očeta prevzela kipec Pilarske Marije iz mavca, ki je pripadal našemu ustanovitelju.

Ko je prišel v Rim, smo ga želele izročiti očetu:

‘Oče,’ smo mu rekle, ‘prispel je kipec Pilarske Marije, ki ste ga vi imeli v Zaragozi.’

Naš oče je odvrnil, da se kipa ne spominja, in sem vztrajala:

‘Pač, pogledjte ga, nanj ste nekaj zapisali.’

Pokazala sem mu podstavek kipa, na katerem je bilo mogoče prebrati z žebljem zapisan molitveni vzklik: **Domina, ut sit!**, zraven pa datum: **24-5-924**. Latinske besede so bile sklenjene s klicajem, tako kot je naš oče ponavadi zapisoval molitvene vzklike v latinščini.

Tedaj je oče prepoznal kipec in svojo lastno pisavo ter bil zelo ganjen« (Encarnación Ortega, AGP, RHF, T-05074, str. 169).

Na podstavku zapisani datum ni 24. september, kot je bilo v neki publikaciji napačno objavljeno,

temveč 24. maj (24-5-924), namreč
prišlo je do zamenjave številke
meseca 5 z 9.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/6-domina-ut-sit/](https://opusdei.org/sl-si/article/6-domina-ut-sit/) (11. Mar.
2026)